



Eğitim Yönetimi Ders Kitaplarının İçerik ve Fiziksel Özellikleri Açısından İncelenmesi¹

Examination of Educational Administration Coursebooks in terms of Content and Physical Features¹

Turan Akman ERKILIÇ², Sevcan CAN³

Başvuru Tarihi: 20.08.2018

Kabul Tarihi: 30.10.2018

Atf İçin: Erkılıç, T., A. ve Can, S. (2018). Eğitim yönetimi ders kitaplarının içerik ve fiziksel özellikleri açısından incelenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF)*, 2(4), 295-307.

ÖZ: Bu araştırmada, 2010 yılından sonra yayınlanan Eğitim Yönetimi ders kitaplarının içerik ve fiziksel özellikleri bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, 2010 yılından sonra Eğitim Yönetimi adı altında basılmış 7 kitap araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi olarak belirlenmiştir. Veriler doküman analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Veri toplama sürecinde kitapların künye bilgileri, fiziksel özellikleri ve içerik özellikleri incelenmiştir. Kitapların künye bilgileri kapsamında; kitapların yazar ve editörlerine, yayın evlerine, basım yıllarına, basım yerlerine ve baskı sayılarına yer verilmiştir. Kitapların fiziksel özellikleri kapsamında; sayfa sayısı, kitap ölçüleri (ebat), ciltleme, kâğıt türü, kapak yapısı ve dış kapak resmi yer almaktadır. Kitapların içerik özellikleri kapsamında ise; kitaplarda bölümlerin işlenişi ve işlenen konular alt başlıklarına yer verilmiştir. Araştırma sonucunda, incelenen kitaplarda fiziksel özellikler açısından eksiklikler olduğu saptanmıştır. Kitaplarda bölümlerin/ünitelerin anlamlı bir şekilde yapılandırıldığı görülmüştür. Araştırma kapsamında seçilen üniversitelerin Eğitim Yönetimi dersi kapsamında belirledikleri konu başlıklarının tamamını içeren bir kitap bulunmadığı ve kitaplarda ünitelerin dağılımının farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca Eğitim Yönetimi dersi kapsamında belirlenen konu başlıklarının birçoğunun, kitapların yarısından fazlasında yer almadığı saptanmıştır. “Eğitim Yönetimi” ve “Liderlik ile Yönetim Kuramları” konusu, Eğitim Yönetimi ders kitaplarında en fazla yer alan konular olarak belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Eğitim yönetimi, ders kitabı, ders kitabı özellikleri, kitap içeriği

ABSTRACT: In this study, it is aimed to examine educational administration coursebooks in terms of content and physical features which were published after 2010. Within this scope, 7 coursebooks which were published after 2010 under the name of Educational Administration are the subjects of the study. Document review which is one of the qualitative research methods is the research method. The data have been analyzed using document analysis method. Content and physical features and copyright pages of the books were examined during data gathering. Within the scope of copyright pages of the books, author and editors, publishers, publishing date, place of publication and printed number of the books are included. Number of pages, size, binding, paper type, cover and cover image are included in the physical features. Covered topics and how they are approached are included in the content features. Certain defects in terms of physical features of the examined books have been determined. It is

¹ Bu çalışma EJER 2018 Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi, terkilic@anadolu.edu.tr (Başlıca Yazar)

³ Öğretmen, Habip Edip Törehan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, sevcanpangal@gmail.com

observed that chapters and units are structured meaningfully. It is also determined that a book which includes all of the subject headings specified within the scope of Educational Administration is not available and distribution of units differs. Furthermore, it is observed that most of the subjects headings specified within the scope of Educational Administration are not available in more than half of the books. "Educational Administration" and "Leadership and Management Theories" are determined to be the most seen headings in Educational administration coursebooks.

Keywords: Educational administration, coursebook, coursebook features, coursebook content

1. GİRİŞ

Çağımızda öğretim teknolojileri ve ders materyalleri çok çeşitlenmiş ve geliştirilmiş olmakla birlikte ders kitapları vazgeçilmezdir. Ders kitapları çok uzun zamandan beri eğitimde başarıyı sağlamak için kullanılan temel araçlardan biridir (Seguin, 1989). Birer öğrenme materyali olarak ders kitapları tüm öğretim düzeyleri için önem açısından hala ilk sıradadır. Ayrıca; ders kitapları, derslerin geliştirilmesine esas oluşturan araçlardır. Kitap bir bakıma ders programını yansıtan öğretmen ve öğrenci arasında en ortak temel kaynaktır. Kitap, eğitimin niteliğini doğrudan etkileyen ‘kritik’ girdilerden biridir. Ders kitapları öğretim programının hedef davranışları, içerik, öğretme durumları, öğrenmeye katılım, ölçme ve değerlendirme boyutlarıyla hem öğrenen hem de öğreten açısından ‘kritik’ araçlardır (Kılıç ve Seven, 2002). Bir bakıma ders kitabı demek, belli bir düzeyde dersin öğretimi için öğrencilere yönelik öğretim programına paralel ve belli bir kurumca onaylanmış temel kaynaklardır (Gülersoy, 2013).

Ders kitaplarının amaç ve işlevleri; öğrenmeyi yapılandırma, geliştirme, öğrenmeye rehberlik etme, kendi kendine öğrenme ile ölçme ve değerlendirmeye katkı olarak sıralanabilir. Nitekim ders kitapları içeriklerine bakıldığında genelde amaç ve girişle konuya ilişkin genel bilgi verirler. Buna bağlı olarak üniteyi geliştirip öğrenmeyi yapılandırır. Nihayet bilgiyi örgütler, öğrenmeye rehberlik edip ölçme değerlendirme çalışmalarına yer verirler. Özetle; ders kitaplarının işlevleri, bilgileri düzenleyerek sunma, kendi kendine öğrenmeyi kolaylaştırma, eşgüdümleme ile ölçme ve değerlendirmedir (Ceyhan ve Yiğit, 2004).

Ders kitaplarını farklı açılardan incelemek olanaklıdır. Genel olarak kitaplar biçimsellik, kapsam ve içerik, öğretim ilke, teknik, yöntem ve stratejileri açılarından incelenmektedir. Bunun yanında kitapta hazırlık ve değerlendirme sorularının olup olmadığı da bakılmaktadır (Duman, Karakaya, Çakmak, Eray ve Özkan, 2001). Buna bağlı olarak ders kitaplarının; fiziksel nitelikler, eğitsel - görsel tasarım ile dil ve anlatım boyutlarında incelenmesi genel kabul görmektedir. Ders kitabının fiziksel özellikleri; görünüş, renk, ders kitabında bulunması gereken bilgiler, boyut ve yazı büyüklüğü niteliklerini içerir. Ders kitabında eğitsel tasarım ise; kazanımlar (amaçlar), muhteva (içerik), öğretme-öğrenme süreci, ölçme ve değerlendirme boyutlarından oluşur. Ders kitabında görsel tasarımda ise; göze ve hedef kitleye görelilik esas alınır. Ders kitabında dil ve anlatımda ise; hedef kitle düzeyine ve yazım kurallarına uygunluk ölçütüne göre yazım bir gerekliliktir (Küçükahmet, 2011).

Ders kitaplarının; amaç, işlev, içerik açılarından nitelikli hazırlanması ve belirli ölçütlere göre özenle yazılması gerekir. Ders kitabı; hazırlanması, üretilmesi ve dağıtılması süreci karmaşık, uzun vadeli ve maddi yatırımı gerektiren bir süreçtir. Ders kitabı hazırlama süreci; etkin akademisyen, eğitim uzmanı ve yayın sorumluları ile işlevsel planlama ve organizasyon gerektirir (Seguin, 1989). Ayrıca ders kitaplarının; içerik ve biçim açısından belirli ölçütlere uygun olması bir gerekliliktir. İdeal bir ders kitabının hazırlanması konusunda şu noktalar dikkate alınmalıdır. Öncelikle geniş bir kaynakça ve içerik taraması, ilgili kiurumlardan görüş alınması ve ders kitaplarının uzman kişilerce hazırlanması bir gerekliliktir (Gülersoy, 2013). Genel olarak ders kitabı, özelde yükseköğretimde ders kitabı Türkiye örneğinde önemli sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunlar hem ilk, orta hem de yükseköğretim kademelerinde belli başlı sorunlar içermektedir. Şöyle ki öğrenmede hazırlık, amaç içerik bütünlüğü, görsel yol, farklı resimleme ile güçlendirme önemlidir. Kullanılan dil, öğrenci seviyesine uygunluk, format, çekicilik anlamlı öğrenmeye katkı, öğretimde kullanım kolaylığı gibi değişkenlere göre değerlendirilmesi bir gerekliliktir (Küçükahmet, 2016).

Ders kitaplarına genel olarak bakıldığında, hangi niteliklerin olması gerektiği konusu teorik olarak açık; pratikte sorunludur. Kitapların sahip olması gereken nitelikler, yerli ve yabancı alanyazında genel hatlarıyla fiziksel niteliklere, öğretim programının gereksinimlerini karşılamaya, içeriğin düzenlenmesine, öğretim ilke teknik ve yöntemlerine uygunluğa dayanması esas alınır. Ders kitapları ayrıca öğretim programının şekillendirilmesinde analiz, strateji ve değerlendirme boyutlarıyla program geliştirmenin en kritik destekçisi olması nedeniyle amaç, içerik, süreç ve değerlendirme öğelerin açısından paralellik ve bütünsellik içermelidir (Smith ve Ragan, 2005; Posner ve Rudnitsky, 2006). Genel olarak bakılırsa, nitelikli bir ders kitabında bulunması gereken nitelikler şu biçimde sıralanabilir.

Kitaplarda dersin amaçlarının karşılanması, içerik amaç uyumu, görsellik, ders bilgisini destekleyen bulmaca, fıkra, görseller, popüler kişilere ait okuma parçaları ile deney ve gözlem örnekleri gibi farklı eğitsel yapılara yer verilmesi vb. (Kaptan, 1999; Hayta vd, 2003; Çoruh ve Erarslan, 2017). Özellikle yabancı öğrenciler için basılan Amerika menşeyli kitaplara bakıldığında, kitapların bu ölçütleri daha iyi karşılayan bir nitelik gösterdikleri söylenebilir. Örneklik olması bakımından bu çalışma için incelenen Macionis (2010) tarafından hazırlanan Sosyoloji kitabında şu nitelikler öne çıkmaktadır. Konuların amaçlara göre düzenleme, konuları güncel örnek olaya ve hayatın içinden örneklerle zenginleştirme, bolca görsellerle destekleme, sık sık tablolarla konuyu özetleme ve soru cevap çalışmaları ile desteklediği görülmektedir.

Ders kitaplarından beklentiler ve nitelikli bir ders kitabı nasıl olmalıdır konusunda yapılan araştırmalardan kimi çıkarımlar da edinilebilir. Jones (2009) kitapların değerlendirilmesinin çok yönlü değişkenlere bağlı olduğunu ifade etmekte ve kitaplarda; dil, düzeye uygunluk, öğrenci öğretmenin düzeyi, farklı becerilerin gelişimine yönelik olmak niteliklerinin aranmakta olduğunu belirtmektedir. Ders kitaplarının seçiminde dikkat edilmesi gereken noktaları çalışan Tsipladikes (2011), ders kitaplarının değerlendirilmesini kestirimci - öngörüsül (predictive) ve geçmişe yönelik (retrospeptive) değerlendirme biçimde iki ana grupta toplamaktadır. Kestirimci - öngörüsül (predictive) değerlendirmeye öncelikli değerlendirme denilebilir ve kitap okutulmadan önce yapılan değerlendirme denilebilir. Buna karşılık geçmişe yönelik (retrospeptive) değerlendirme ise belirli bir süreçte kullanılmış kitapların değerlendirmesi olarak tanımlanabilir. Ön değerlendirme ölçütleri, öğrenenlerin ihtiyaçlarını karşılama, öğrenmeyi destekleyici nitelikte olma, amaçlara uygunluk öğrenme ve yöntem ve teknikler açısından esnek olmalıdır (Cunningsworth, 1995). Buna karşılık geçmişe yönelik değerlendirmede ise kitabın kullanılabilirliği, yararlılığı gibi konular kullanıcılara yönelik sorularla anlaşılmalı çalışılır (Ellis, 1997).

1.1. Problem Durumu

Genelde sosyal bilim alanı, özelde ise eğitim bilimleri bağlamında ders kitaplarının, ders kitapları yazım ve basım açısından durumunun nasıl olduğu, basılan kitapların hangi niteliklere sahip olduğu, kitapların öğretme öğrenme süreçleri bağlamında etkileri, kullanılabilirliklerinin ne durumda olduğu; eğitim süreçleri bakımından önemli bir sorun alanıdır. Eğitim bilimleri alanında kitap inceleme konusu özellikle 1997-1998 öğretim yılı sonrası daha çok incelenmeye başlanılmıştır (Ataman vd., 2001). Bu dönemle birlikte eğitim fakülteleri yeniden yapılandırma çalışmalarında ‘Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme’ dersiyle birlikte çalışmalar daha yetkinleşmiş ve nicel, nitel çalışmalar ortaya konulmuştur. Şahin vd. (2001), Duman vd. (2001), Hayta vd. (2001) tarafından hazırlanan kitaplar alana kılavuzluk açısından önemli yapıtlar olarak görülebilir. Kılıç ve Seven (2002), Ceyhan ve Yiğit (2004), Küçükahmet (2011) ve Gülersoy (2013) kitap inceleme üzerine önemli yapı taşları olarak ele alınabilir. Bununla birlikte eğitim yönetimi alanı kitapları üzerine incelemeler yok denecek kadar azdır.

İlk ve orta öğretim kademeleri ders kitaplarının incelenmesine ilişkin değişik çalışmalar ve önemli bir uluslararası alan yazın olmasına karşın bu konunun Türkiye’de özellikle yükseköğretimde yeterince ele alınmaması önemli bir eksiklik. Yükseköğretimde ders kitaplarının kullanımı, nitelikleri, rolleri ve işlevlerine ilişkin olarak çok fazla araştırma yapılmadığı ve bu konunun “ciddiyetle” ele alınmadığı savı yaygındır. Ders kitapları niçin var olduğu ve ders kitapları etkili birer öğretim aracı olup olmadığı gibi sorular; sadece eğitimcilerin değil, her disiplinin kendine özgü koşulları bağlamında önemli bir sorun alanıdır (Coşkun, 2009, s. 240).

Yönetim ve eğitim bilimleri alanında kimi inceleme ve araştırmalar şu biçimde özetlenebilir. Coşkun (2009) araştırmasında şu sonuçlara ulaşmıştır: Kitaplarda genelde ideolojik ve objektif olmayan bir dil kullanılmaktadır. Diller liberal-kapitalist ideoloji ve söylemi yansıtmaktadır. Karşıt görüşlere ya yer verilmemekte ya da az yer verilmektedir. Bu bağlamda, kitaplar için uzlaşmayla hazırlanacak akademik norm ve resmi düzenlemelere ihtiyaç vardır. Gök, İpek, Yaylacı ve Beldağ (2016)’ın Eğitim Bilimleri alanındaki ders kitaplarının niteliğine ilişkin gerçekleştirdikleri çalışmalarında ele alınan kitaplar şu noktalarda incelenmiştir: Kitapların yazarlarına ilişkin genel bilgiler ve özgeçmişleri araştırma konusu edinilmiştir. Kitaplar akademisyenlerin görüşlerine göre Yükseköğretim Kurulu

(YÖK) içerikleri açısından değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda; incelenen kitaplarda akademik ve estetik açıdan birçok eksiklik olduğu bulunmuştur.

Türkiye’de akademik çevre, ders kitabı hazırlama ve basımı konularında önemli bir deneyime sahip olmakla birlikte kimi sorunlar yaşamaktadır. Nitekim kitap yazım ve kullanım bağlamlarında içerik, yararlılık, işlevsellik ve akademik yetkinlik sorunları yaşandığı açıktır. Kitapların öğretim programları ile uyumluluğu, program konularını kapsayıcılığı, konuların öğretilmesine katkısı ve anlaşılır olması sorunları bulunmaktadır. Genelde amaç, gövde ve ölçme değerlendirme sorularından oluşan kitaplar basım kalitesi, gerekli resim, fotoğraf vb eğitsel destekten yoksundur. Çoğu zaman günlük olay ve sorunlar la bağlantı kurulmayan, soyut genellikle de öğrenciye ‘itici’ gelmektedir. Ders kitaplarında; yazım, basım ve kullanımı kapsam, yöntem, eğitimbilim, teknik ve işlev boyutlarıyla önemli sorunlar bulunmaktadır. Kitaplar; programa uygunluk, yazım kuralları, baskı kalitesi, içerik, üretim açılarından sorunludur ve bu konular dikkatle izlenmelidir (Özgen, 1993; Kılıç ve Seven, 2002; Ceyhan ve Yiğit, 2004).

Türkiye’de, üniversitelerdeki ders kitapları sorunu, çeşitli boyutlarda karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunlar; kitap ve ünite yazımının akademik olarak pek destek görmemesi, yazım ilke ve kurallarının belirsizliği ve özensizlik, ekonomik kaygıların yüksekliği, pazarcı bir anlayışın egemenliği biçiminde özetlenebilir. Nitekim Gök vd. (2016) de Eğitim Bilimleri alanındaki ders kitaplarının niteliğine ilişkin gerçekleştirdikleri çalışmada, kitap yazım ve basımında, akademik kaygı, maddi beklenti, konular arası tutarsızlık, önceden yapılanın ve bilinenin tekrarı gibi sorunlar belirlemişlerdir.

1.2. Önem

Ders kitabı hazırlanması ilkeleri, basımı ve kullanımına ilişkin olarak Türkiye’de akademik alan son derece zayıf görünmektedir. Oyasa kitap yazım ve basımı ciddiyetle ele alınması gereken bir durumdur. Bu konuda, üniversite ve uygulamacıların işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Sorunun teorik ve pratik yönleriyle araştırılması bir gerekliliktir. Uzun akademik bir geçmişi olmasına karşın eğitim yönetimi alanı ders kitapları üzerine araştırma yapılmamıştır. Bu nedenle genelde üniversite ders kitapları, özelde eğitim yönetimi alanı ders kitapları üzerine araştırmalar yapılması düşünülmüştür. Çalışma bu açıdan da önemli bir başlangıç özelliği taşımaktadır.

1.3. Tanımlar

Künye: Araştırmada; kitapların, yazar/editörlülük, baskıyı yapan yayınevi, basım yılı, basım yeri ve baskı sayısı bilgilerini içeren nitelikler ‘künye’ kavramıyla ele alınmıştır.

Fiziksel özellikler: Araştırmada; kitapların, sayfa sayısı, kitabın ebadı, ciltleme, baskı kalitesi, kâğıt kalitesi, kitap kapaklarına ilişkin bilgileri içeren nitelikler ‘fiziksel özellikler’ kavramıyla ele alınmıştır

İçerik: Araştırmada; kitapların, ana başlıklarıyla kapsamında bulunan konular ‘içerik’ kavramıyla ele alınmıştır.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırma; Türkiye’de basımı 2010 yılı sonrası yapılan Türkçe eğitim yönetimi kitaplarıyla sınırlıdır.

1.5. Amaç

Araştırmanın temel amacı, eğitim fakültelerinde kaynak ya da ders kitabı olarak kullanılmak üzere 2010 yılı sonrası eğitim yönetimi adı altında yayınlanan kitapların a) künye, b) fiziksel ve c) içerik boyutlarındaki nitelikler bağlamında incelenmesidir.

Bu amaçla şu sorulara cevap aranmıştır:

- 1) Kitaplar; yazar/editörlülük, baskıyı yapan yayınevi, basım yılı, basım yeri ve baskı sayısı boyutlarından oluşan **künye** bağlamında hangi özellikleri göstermektedir?
- 2) Kitaplar; sayfa sayısı, kitabın ebadı, ciltleme, baskı kalitesi, kâğıt kalitesi, kitap kapaklarına ilişkin özelliklerden oluşan **fiziksel özellikler** bağlamında hangi nitelikleri göstermektedir?
- 3) Kitaplar; eğitim yönetiminde bulunması gereken **içerik** bağlamında hangi konuları içermektedir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Eğitim Yönetimi alanında 2010 yılından sonra yayınlanan ders kitaplarının fiziksel ve içerik özellikleri açısından durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. “Nitel araştırmalarda gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemleri kullanılmakta, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konması hedeflenmektedir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 39). Bu çalışmada Eğitim Yönetimi ders kitaplarının fiziksel ve içerik özellikleri incelendiği için verilerin toplanması amacıyla doküman incelemesi yapılmıştır. Doküman incelemesi, yazılı materyallerin araştırılması hedeflenen durum, olay ve olgular hakkında analiz edilmesini içeren bir desendir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Doküman incelemesi çerçevesinde, 2010 yılından sonra Eğitim Yönetimi adı altında basılan 7 kitap inceleme kapsamına alınmış ve belirlenen ölçütler bağlamında ayrıntılı olarak incelenmiştir.

2.2. Çalışma Alanı / Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2010 yılından sonra yayınlanan Eğitim Yönetimi kitapları oluşturmaktadır. Ancak; daha önce baskısı yapılan, 2010 yılından sonra tekrar basılan kitaplar da çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme göre oluşturulmuştur. Ölçüt örnekleme önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasını içermektedir. Burada sözü edilen ölçüt, araştırmacı tarafından ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılarak oluşturulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmada, ders kitaplarının 2010 yılından sonra ve Eğitim Yönetimi adı altında basılmış olması ölçüt olarak alınmıştır. Bu doğrultuda 2010 yılından sonra Eğitim Yönetimi adı altında basılan tüm kitaplar araştırmaya dâhil edilmiştir. Çalışma grubuna alınan kitaplar kitabevlerinden temin edilmiştir. Kitaplara ilişkin bilgiler K1, K2, ..., K7 şeklinde kodlanarak sunulmuştur.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada, verilerin toplanması amacıyla yapılan doküman incelemesi; kitapların künye bilgileri, fiziksel özellikleri ve içerik özellikleri boyutlarında yapılmıştır. Kitapların künye bilgileri kapsamında; kitapların yazar ve editörlerine, yayın evlerine, basım yıllarına, basım yerlerine ve baskı sayılarına yer verilmiştir. Kitapların fiziksel özellikleri kapsamında; *sayfa sayısı*, *kitap ölçüleri (ebat)*, *ciltleme*, *kâğıt türü*, *kapak yapısı* ve *dış kapak resmi* yer almaktadır. Kitapların içerik özellikleri kapsamında ise; kitaplarda bölümlerin işlenişi ve işlenen konular alt başlıklarına yer verilmiştir.

Araştırmada Anadolu Üniversitesi, Osmangazi Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Politikası, Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Tezli Yüksek Lisans programları ile Ankara Üniversitesi'nin Eğitim Yönetimi ve Denetimi anabilim dalında yer alan Eğitim Yönetimi dersi içerikleri ‘ortak başlıklar’ biçiminde çıkarılmıştır. İçeriklerde yer alan konu başlıkları ile kitapların konu başlıklarının örtüşme durumu incelenmiştir. Ders içeriklerine ilişkin bilgiler üniversitelerin resmi internet sitelerinden elde edilmiştir. Araştırma verilerinin çözümlenmesinde doküman analizi kullanılmıştır.

Belirlenen üniversitelerin Eğitim Yönetimi ders içerikleri ile kitaplarda yer alan konu başlıklarının uyum durumu, araştırmacılar dışında iki uzman tarafından ayrı ayrı incelenmiştir. Elde edilen veriler ışığında oluşturulan konu alanları “görüş birliği” ve “görüş ayrılığı” olan konular tartışılmış ve gerekli

düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmanın güvenilirlik hesaplaması için Miles ve Huberman'ın (1994) Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) şeklinde önerdiği güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Yapılan hesaplama sonucunda araştırmanın güvenilirliği % 82 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik hesaplarının %70'in üzerinde çıkması, araştırma için güvenilir kabul edilmektedir (Miles ve Huberman, 1994).

3. BULGULAR

Araştırmanın bulguları üç alt bölümden oluşmaktadır.

3.1. Künye Bilgileri

Bu bölümde Eğitim Yönetimi alanında basılan kitaplar, künye bilgileri açısından incelenmiştir. Çalışmada incelenen kitapların künye bilgilerine ilişkin bulguları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışmada İncelenen Kitapların Künye Bilgilerine İlişkin Bulgular

Kitap Kodu	Yazarlı/Editörlü	Yayınevi	Basım Yılı	Basım Yeri	Baskı Sayısı
K1	<i>Tek Yazarlı</i>	A Yayınevi	2016	Ankara	1
K2	<i>Tek Yazarlı</i>	B Yayınevi	2014	Ankara	12
K3	<i>Tek Yazarlı</i>	C Yayınevi	2014	Ankara	10
K4	<i>Editörlü</i>	B Yayınevi	2014	Ankara	1
K5	<i>Editörlü</i>	D Yayınevi	2014	İstanbul	1
K6	<i>Editörlü</i>	B Yayınevi	2013	Ankara	2
K7	<i>Editörlü</i>	B Yayınevi	2013	Ankara	1

Tablo 1'de görüldüğü üzere, basılan kitapların üç tanesi tek yazarlı iken dört tanesi editörlü kitap kategorisinde yer almaktadır. Ayrıca incelenen yedi kitabın dört farklı yayınevinde basıldığı ve bu kitapların çoğunluğunun (dört tane) bir yayınevi tarafından (Yayınevi B) basıldığı görülmektedir. Kitap basım yıllarına bakıldığında ise; iki kitabın 2013 yılında, dört kitabın 2014 yılında, bir kitabın 2016 yılında basıldığı görülmektedir. Altı kitap Ankara'da bulunan bir yayınevi tarafından basılırken bir kitap (K5) İstanbul'da bulunan bir yayınevi tarafından basılmıştır. K1, K4, K5 ve K7 kitaplarının ilk basımı iken K6'nın 2. basımı, K3'ün 10. basımı ve K2'nin de 12. basımıdır.

3.2. Fiziksel Özellikler

Bu bölümde Eğitim Yönetimi alanında basılan kitaplar sayfa sayısı, kitap ölçüleri (ebat), ciltleme, baskı kalitesi, kâğıt kalitesi, kapak yapısı ve dış kapak resmi gibi fiziksel özellikleri kapsamında incelenmiştir. Elde edilen bulgular aşağıdaki gibidir:

Sayfa Sayısı: İncelenen kitapların fiziksel özelliklerine bakıldığında; kitapların sayfa sayılarının K1 için 152, K2 için 114, K3 için 363, K4 için 423, K5 için 376, K6 için 304, K7 için 486 olduğu görülmüştür.

Kitabın Ebadı: İncelenen kitapların ölçüleri birbirine oldukça yakındır. Kitaplardan üç tanesi (K2, K3, K5) 160x240 mm, 3 tanesi (K1, K6, K7) 160x235 mm, bir tanesi ise 160x230 mm ebatlarındadır.

Ciltleme: İncelenen kitaplardan 6 tanesinin ciltlemesi, kitabın yıpranmasını ve uzun süre kullanılmasını sağlayacak sağlamlıkta yapılmıştır. Ancak kitaplardan 1 tanesinin (K7) ciltlemesi yeterince sağlam değildir. Kitabın sayfaları çok çabuk kopup dağılmaktadır.

Baskı kalitesi: İncelenen tüm kitapların baskı kalitesi yüksek, baskı net ve temizdir.

Kâğıt kalitesi: İncelenen kitapların tümünde kullanılan kâğıt mat / parlak olmayan özelliktedir. 3 kitabın (K1, K3, K5) kâğıt rengi beyaz iken 4 kitabın kâğıt rengi saman kâğıdına benzer renkte sarıdır. 3 kitabın (K1, K3, K5) kâğıt yapısı, baskının arkaya geçmesini önleyecek kalınlıktadır. Fakat 4 kitabın (K2, K4, K6, K7) kâğıt yapısı, baskının arka yüzüne geçmesini engelleyecek kadar kalın değildir. Bu bağlamda sarı kâğıt rengine sahip olan kitapların kâğıt yapısının biraz ince olmasından dolayı kâğıt üzerindeki yazıların arkadan da görülebilmekte olduğu saptanmıştır.

Kitap kapakları: İncelen kitapların tümünün kapak kartonu kalın, kolay kırılmayan, üzerine yapılan baskının canlılığını koruyabilen özellikte olduğu görülmüştür. Kitaplardan 4 tanesinin (K1, K3, K5, K6) kapağının renkli, canlı ve çekiciliğe sahip olduğu ve kitapların kapağında yer alan resimlerin içerik hakkında mesaj verebilecek düzende olduğu söylenebilir. Ancak kitaplardan 2 tanesinin (K2, K7) kapak resimlerinin yeterince ilgi çekici olmadığı ve içeriğe dair ipuçları vermediği söylenebilir. Kitaplardan 1 tanesinin (K4) kapak resmi yoktur.

Kitaplara fiziksel özellikleri bağlamında bakıldığında, genelde çok sayfalı, detaylı olduğu görülmekte, ebat bağlamında ise yaygın ders kitabı ölçülerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Ayrıca, farklı ebatlarda kitap basımından yayın evlerinin çekinik oldukları söylenebilir. Baskı kalitesi, ciltleme ve kitap kapakları açısından genel, yaygın, orta bir niteliğin tercih edildiği gözlemlenmektedir. Bu duruma maliyet ve piyasa ilişkilerinin neden olduğu ifade edilebilir.

3.3. İçerik Özellikleri

Bu bölümde araştırma kapsamında ele alınan kitaplar içerik açısından incelenmiş, bölümlerin/ünitelerin işlenişine, kitaplarda yer alan konu başlıklarının belirlenen üniversitelerin Yüksek Lisans Programlarında yer alan Eğitim Yönetimi dersi konu başlıkları ile uyuşup uyuşmadığına bakılmıştır.

İncelenen kitapların tamamında bölümlerin/ünitelerin işlenişinde bir yapılanma ve bütünlük olduğu, bölümlerin/ünitelerin anlamlı bir şekilde yapılandırıldığı görülmektedir. Kitapların içerik özelliklerine bakıldığında, tüm kitaplarda içindekiler bölümünün yer aldığı ve 1 kitapta (K3) önsözün bulunmadığı görülmüştür. Sadece 2 kitapta (K4, K6) ünite başlarında hazırlık soruları yer almaktadır. Yalnızca 2 kitapta (K6, K7) giriş bölümü bulunmaktadır. Özet bölümü sadece 4 kitapta (K2, K4, K6, K7) yer almakta ve 3 kitapta özet bölümü başta iken 1 kitapta (K6) bölümün sonundadır. Anahtar kavramlar veya sözcükler bölümü sadece 2 kitapta (K4, K7) var iken hiçbir kitapta dipnot ve uyarı bölümü yoktur. Ayrıca örnek olaylara sadece bir kitapta (K6) yer verildiği, notlar ve açıklamalar bölümüne de aynı şekilde 1 kitapta (K4) yer verildiği, 4 kitabın (K3, K4, K6, K7) değerlendirme ve tartışma soruları bölümüne sahip olduğu görülmüştür. Yalnızca 1 tane kitapta (K7) dizin/indeks bölümü olduğu ve tüm kitaplarda kaynakça bölümünün var olduğu saptanmıştır. Kaynakça bölümü 2 kitapta (K1, K2) kitabın en sonunda iken 4 kitapta (K3, K4, K5, K6, K7) her ünitenin ardından verilmiştir.

Tablo 2, Eğitim Yönetimi dersleri için belirlenen konu başlıklarının incelenen kitaplarda ne kadar sıklıkla kullanıldığını tespit etme amacı ile oluşturulmuştur.

Tablo 2. Eğitim Yönetimi Dersi Konularının Kitaplara Göre Dağılımı (3 ve daha fazla)

Konular	Sayı	Yer Alınan Kitap
Eğitim yönetimi ve liderlik	5	K3, K4, K5, K6, K7
Yönetim kuramları	5	K2, K3, K4, K5, K6
Yönetim süreçleri	4	K3, K5, K6, K7
Okul yönetimi (Amaçlar - okul yönetim süreçleri ...)	4	K3, K5, K6, K7
Çağdaş yönetim yaklaşımları ve eğitime uygulanması	3	K2, K3, K6
Eğitim yönetiminde etik ilkeler / değerler	3	K4, K5, K7
Eğitim politikaları (hukuksal temeller - yönetsel metinler)	3	K4, K6, K7

Tablo 2 incelendiğinde, konuların kitaplara göre dağılımı şu biçimdedir: İncelen kitaplarda “eğitim yönetimi ve liderlik” ile “yönetim kuramları” konuları beş değişik kitapta işlenerek en çok işlenen konuları oluşturmaktadır. Diğer yandan dört değişik kitapta işlenen konular ise, yönetim süreçleri ve okul yönetimi konularıdır. Üç değişik kitapta işlenen konular “çağdaş yönetim yaklaşımları ve eğitime uygulanması, eğitim yönetiminde etik ilkeler / değerler” ile “eğitim politikaları hukuksal temeller - yönetsel metinler” başlığı altındaki konulardır. Konuların bu dağılımı şu biçimde yorumlanabilir: Liderlik, genelde Amerikan eğitim yönetimi alanlarında çokça işlenen konular olması ve liderlik konusunun güncel olmasına bağlanabilir. Yönetim kuramları Türkiye akademik dünyasında ilk eğitim

yönetimi çalışmaları ilkleri olarak sayılabilecek eserlerden bu yana - Kaya (1993), Aydın (1994) Başaran (1996), Bursalıoğlu (2012), - ile birlikte çokça yer verilen konu olmasının bir yansıması olarak yorumlanabilir. Değerler konusu özellikle 2010'lu yıllarla birlikte 'yeni muhafazakârlık' ideolojisi ile yaygınlaşmaktadır. Eğitim yönetimi ile ilgili eserlerde de çokça yer bulması bu nedenden kaynaklanıyor olabilir. Eğitim politikalarında hukuksal temeller ve yönetsel metinlere göreceli de olsa yer verilmesi, ulusal eğitim sistemindeki 'mevzuat' ek işi ve bürokratik yaklaşımın bir sonucu olarak yorumlanabilir.

Tablo 3, Eğitim Yönetimi dersleri için belirlenen konu başlıklarının incelenen kitaplarda ne kadar sıklıkla kullanıldığını tespit etme amacı ile oluşturulmuştur.

Tablo 3. Eğitim Yönetimi Dersi Konularının Kitaplara Göre Dağılımı (2 ve daha az)

Konular	Sayı	Kitap
Eğitim yönetiminin alanı ve kapsamı	2	K4, K7
Eğitim yönetimde yetki, sorumluluk ve hesap verme	2	K5, K7
Dünyada ve Türkiye'de eğitim yönetimi alanının gelişimi	2	K2, K4
Etkili okul temel özellikleri yönetimi	2	K5, K6
Eğitim yönetimi ile ilgili temel kavramlar	1	K5
Eğitim yönetiminin özellikleri	1	K3
Yönetim kuramları ve eğitim yönetimi	1	K2
Eğitim yönetimi ve denetim	1	K5
Eğitim yönetimde gelişmeler / güncel tartışmalar	1	K4
Dünyada ve Türkiye'de eğitim ve okul yöneticilerinin yetiştirilmesi ve istihdamı	0	---

Tablo 3 incelendiğinde, konuların kitaplara göre dağılımı şu biçimdedir: Kitaplardan ikisinde yer verilip işlenen konular, "eğitim yönetiminin alanı ve kapsamı", "eğitim yönetimde yetki, sorumluluk ve hesap verme", "dünyada ve Türkiye'de eğitim yönetimi alanının gelişimi", "etkili okul temel özellikleri ve yönetimi" konularıdır. Sadece bir kitapta yer verilen konular ise, "eğitim yönetimi ile ilgili temel kavramlar, eğitim yönetiminin özellikleri, yönetim kuramları ve eğitim yönetimi, eğitim yönetimi ve denetim ile eğitim yönetimde gelişmeler / güncel tartışmalar" konularıdır.

İçerik boyutunda genel olarak bakıldığında, Eğitim Yönetimi dersi için ortak paydada oluşturulan toplam 17 konu başlığı bulunmaktadır. Bulgulara göre, bu 17 konu başlığının tamamını içeren herhangi bir kitap bulunmamaktadır. Kitaplarda konuların dağılımı farklılık göstermekte, konuların bir kısmının kitapların yarısından fazlasında (7 kitaptan ortalama 4 kitap) yer almadığı görülmektedir. "Dünyada ve Türkiye'de eğitim ve okul yöneticilerinin yetiştirilmesi ve istihdamı" konusu hiçbir kitapta yer almamaktadır. Bununla birlikte "Eğitim yönetimi ile ilgili temel kavramlar, eğitim yönetiminin özellikleri, yönetim kuramları ve eğitim yönetimi (Yönetim kuramlarının eğitim yönetimine uygulanması), eğitim yönetimi ve denetim, eğitim yönetimde gelişmeler" konuları sadece 1'er kitapta yer alabilmişlerdir. İncelenen kitaplarda en çok yer alan konular ise "Eğitim yönetimi ve liderlik ile yönetim kuramları" konularıdır.

Çalışmada ele alınan kitapların bölümleri/üniteleri incelendiğinde, üniversitelerin Eğitim Yönetimi dersi kapsamına alınmayan ancak Eğitim Yönetimi kitaplarında yer alan bazı konular olduğu görülmüştür. Bunlar güdülenme, örgütsel çatışma, stres yönetimi, tükenmişlik, örgütsel iletişim, örgütsel bağlılık, mobbing, motivasyon, güven, örgüt kültürü, örgüt iklimi gibi örgütsel davranış alanıyla ilgili konular, örgütsel değişim, örgütlerde güç ve politika, eğitim ekonomisi ve finansmanı konularıdır. Bu durum iki farklı biçimde yorumlanabilir. Öncelikle kitapların öğretim ve ders programlarına göre hazırlanmadığı söylenebilir. İkincisi öğretim ve ders programlarının ihtiyaç ve beklentiler dikkate alınarak hazırlanmadığı ileri sürülebilir. İki durumda akademik dünya ve üniversiteler için 'olumsuz' bir durumdur. Ayrıca Eğitim Yönetimi kitaplarında yer alıp üniversitelerin Eğitim Yönetimi ders içeriklerinde bulunmayan konular, seçmeli ders veya zorunlu ders kapsamında farklı ders adları altında sunuluyor olabilir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Eğitim Yönetimi adı altında 2010 yılından sonra basılan ders kitaplarının fiziksel ve genel içerik açısından incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada elde edilen sonuçlar şu biçimde özetlenebilir.

Eğitim Yönetimi kitapları biri İstanbul'da diğerleri Ankara'da bulunan basımevlerinde basılmıştır. Ders kitaplarının basımında "Ankara" ve "İstanbul" ağırlığı bu çalışmada da görülmektedir. Bu sonuç, Coşkun (2009)'un çalışması ile benzerlik göstermektedir.

Tek yazarlı kitaplar yerine çok yazarlı ve editörlü çalışmalar artmaktadır. Bu durum, Gök vd. (2016)'in araştırmasının sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Çok yazarlı yayınların artmasında akademik ve maddi edinimler etkili olmakta; ancak konuya uygun uzman seçme kaygılarının varlığı ile bölümler arası tutarlılık sorunu oluşmaktadır. Ünite yazarlı eserler üretilmesi ayrıca olumlu ve olumsuz iki farklı sonuç doğurmaktadır. Bu durumun olumluluğu her konunun uzmanı ya da konuya daha çok istekli öğretim elemanları tarafından yazılması ve işlenmesidir. Olumsuzluklar ise konular arası ortak biçim, geçiş ve tutarlılığın sağlanması sorunu ile yazara iş bulunması anlayışı içinde niteliksiz işlerin çıkmasıdır. Bir bakıma sorun ünite yazarlığı ya da çok yazarlı kitap seçeneğinde değil; pratikteki tercih ve editörün 'işlevsel' çalışması ile ilişkilidir.

Genel olarak ortak programlarda ortak 'çerçeve' program oluşturulması bir gereklilik gibi görünmektedir. Programların ortak içeriklerinin olmayışı planlı ve programlı bir süreç olarak tanımlanan 'formal eğitim' için kaygılar yaratmaktadır. Bu durumda eğitim yönetimi anabilim dalları arasında eşgüdüm ve işbirliği bir gerekliliktir. Ortak amaç, ilke, ölçme ve değerlendirme çerçeve programı oluşturup bu durumun ders kitaplarına yansıtılması öngörülmektedir.

Kitaplarda genel olarak şikâyet konusu edilen yazım kuralları ile şekil/biçim bir başka sorun alanıdır. Bu bağlamda kitap yazım konusunda ortak çalıştay ve eğitim etkinlikleri düzenlenerek ortak yazım kuralları ve ilkelerin belirlenmesi bir başka gerekliliktir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda araştırmacılara ve uygulamaya yönelik olarak şu öneriler getirilebilir:

1. Eğitim yönetimi alanında yazılmış olan ders kitapları farklı açılardan daha kapsamlı ve detaylı incelenerek içerik analizlerine yer verilebilir. Eğitim Yönetimi kitaplarının 2010 yılı öncesinde yayınlananları çeşitli açılardan incelenerek karşılaştırılma yapılabilir.
2. Türkiye'de yazılan Eğitim Yönetimi kitapları ile yabancı dillerde yazılmış Eğitim Yönetimi kitapları farklı açılardan incelenerek karşılaştırılabilir.
3. Kitapların yazılması ve basılması sürecinde yazar ve editörlerin kitapların belirli fiziksel veya biçimsel ölçütlere uygun olarak yazılmasına önem göstermesi, aynı zamanda yayınevlerinin de bünyelerinde oluşturduğu uzman kadrosuyla yazım ve basım konusunda gerekli desteği sağlaması, uygulamaya yönelik bir başka öneridir.
4. Nitelikli ders kitaplarının hazırlanması için kitap yazarı, yayınevi sorumlusu, öğrenci ve öğretim elemanlarının kitapların fiziksel düzenlenmesi, içerik ve farklı bölümlere yer verilmesine ilişkin görüşlerini ortaya koyan araştırmalara yer verilmeli, bu araştırmalarda kitapların kısımlarının (giriş, özet vb.) ve içerikte nelerin olması gerektiği konularının araştırmalı önerilir.
5. Kitapların yazımında, öğretim kurumları ile işbirliği halinde öğretim programının amaç, içerik, beklentiler, öğretim stratejileri ile ölçme değerlendirme boyutlarında işlevsel eşgüdüm sağlanması bir gerekliliktir. Güncel sorun, gelişme ve istemlerin alan yazına yansıtılması ve konuların disiplinler arası bir yaklaşımla ele alınması önerilecek bir başka husustur.
6. Kitaplar yazılırken içerik, ihtiyaç ve beklentiler açısından üniversite, akademik birim, yazar ve basımevi işbirliği ve eşgüdümü bir gerekliliktir.

KAYNAKLAR

- Ataman, A., Erol, M. Ş., Gevrekçi, M., Çakmak, M., Ercan, L., Yüksel, S. ve Çetin, Ş. (2001). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- Aydın, M. (1994). *Eğitim yönetimi*. (4. Baskı), Ankara: Hatipoğlu.
- Başaran İ. E. (1996). *Eğitim yönetimi*. (5. Baskı). Ankara: Yargıcı.
- Bursalıoğlu, Z. (2012). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem.
- Ceyhan, E. ve Yiğit, B. (2004). *Konu alanı ders kitabı incelemesi* (2. Baskı). Ankara: Anı.
- Cunningsworth, A. (1995). *Choosing your Coursebook*. Oxford: Macmillan Heinemann ELT.
- Çoruh, L ve Erarslan B. A. (2017). The Principles of Book Design for Electronic and Printed Books, *Fine Arts (NWSAFA)*, 12(2):105-124, DOI: 10.12739/NWSA.2017.12.2.D0193.
- Coşkun, R. (2011). Yönetim-organizasyon ders kitaplarında biçim ve ideoloji. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 4 (1), 239-258.
- Duman, T., Karakaya, N., Çakmak, M., Eray, M. ve Özkan, M. (2001). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- Ellis, R. (1997). The empirical evaluation of language teaching materials. *ELT Journal*, 51(1), 36-42.
- Gök, E., İpek, C., Yaylacı, A. F. ve Beldağ, A. (2016). Yükseköğretim ders kitaplarında nitelik: eğitim bilimleri alanındaki kitaplara ilişkin bir inceleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24 (3), 1245-1262.
- Gülersoy, A. E. (2013). İdeal ders kitabı arayışında sosyal bilgiler ders kitaplarının bazı özellikler açısından incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports and Science Education*, 2 (1), 8-26.
- Hayta, N., Şahin, M., Cemaloğlu, N., Karabağ, G., Oğuzoğlu, D. T. ve Köksal, H. (2003). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- <http://abp.anadolu.edu.tr/tr/ders/icerik/111713/48> (Erişim Tarihi: 06.04.2017)
- http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2014-2015/tr/tr_1568_1568_2.html (Erişim Tarihi: 06.04.2017)
- <https://ects.ogu.edu.tr/Yukseklisans/Program/57>(Erişim Tarihi: 06.04.2017)
- <http://eyp.education.ankara.edu.tr/bilimsel-hazirlik-ders-programi/ders-secme-rehberi/>(Erişim Tarihi: 06.04.2017)
- Jones, S. (2009). *A retrospective evaluation of a ELT coursebook for a Korean University Conversation Course*. <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-artslaw/cels/essays/sylabusandmaterials/JonesSM.pdf> (Erişim Tarihi: 20.09.2018)
- Kaya, Y. K. (1993). *Eğitim yönetimi kuram ve Türkiye'deki uygulama*. Ankara: Set Ofset.
- Kaptan, F. (1999). *Fen bilgisi öğretimi*. (3. Basım). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Kılıç, A. ve Seven S. (2002). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ankara: Pegem A.
- Küçükahmet, L. (Ed.) (2011). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- (Ed.) (2016). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- Macionis, J. J. (2010). *Sociology*. (13.th Edition). New York: Pearson Education Inc.
- Miles, M. B. & Huberman, A.M. (1994). *Nitel veri analizi: genişletilmiş bir kaynak kitap*. (s. Akbaba ve A. A. Ersoy, Çev.) Ankara: Pegem Akademi.
- Özgen, B. (1993). Türkiye'de ders kitapları sorunu ve çözüm önerileri <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5855/1989> (Erişim 17. 08 2017)
- Posner, G. J. & Rudnitsky, A. N. (2006). *Course design: A guide to curriculum development for teachers*. New York: Pearson
- Searle, B. W., Mertaugh, M., Real, A. & Cohen, P. (1988). Improving the quality of textbooks in China. *World Bank Discussion Papers*, 30.
- Seguin, R. (1989). *The elaboration of school textbook methodological guide*. Paris: UNESCO.
- Smith, P. L. ve Ragan, T. J. (2005). *Instructional design*. (3rd edition). New York. John Wiley & Sons Inc.
- Şahin, C, Yavuz, N., Karabağ, S., Tertemiz, N., Ercan, L., Kayabaşı, Y., Şen, H.Ş. ve Oğuzoğlu, D. (2001). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel.
- Wright, R.A. (1995). Was There A "Golden Past" For the introductory sociology textbook? A citation analysis of leading journals. *The American Sociologist*, 26(4), 41-48.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Seçkin.

EXTENDED ABSTRACT

Coursebooks on social sciences in general and specifically educational sciences are problematic in terms of both material condition and content. It is not well researched that how good they are in terms of writing and printing, which qualities the printed books have, their effects on teaching-learning processes and how practical they are. The coursebooks which are important for education processes need to be studied.

Main purpose of the study is to examine the educational administration coursebooks in terms of a) copyright page b) content, and c) physical features which were published after 2010 in order to use at Faculties of Education.

Following questions are answered within the aforesaid purpose:

- 4) What are the features of the books regarding **copyright pages** including author and editors, publishers, publishing date, place of publication and printed number of the books?
- 5) What are the features of the books regarding **physical features** including number of pages, size, binding, paper type, cover and cover image?
- 6) What content do the **coursebooks** include regarding the content which is required to include in educational administration?

Research Model: In the study which is conducted to approach educational administration coursebooks in terms of content and physical features which were published after 2010, qualitative research method is used. In qualitative researches, certain data gathering methods such as observation, interview and document analysis are utilized and it is aimed to present perceptions and events in a realistic and holistic manner in their environment.

Research Domain/Group: The Educational Administration coursebooks which were published after 2010 constitute the research group. Furthermore, the coursebooks which were published before 2010.

Data Gathering and Analysis: The document analysis which is performed to gather data includes copyright information, physical features and the content. Within the scope of copyright pages of the books, *author and editors, publishers, publishing date, place of publication and printed number of the books*; within the scope of physical features, *number of pages, size, binding, paper type, cover and cover image*; and within the scope of content, *covered topics and how they are approached* are included.

For reliability calculation, $Reliability = \frac{Agreement}{Agreement + Disagreement}$ by Miles and Huberman (1994) was used. The reliability of the study is calculated 82%.

Findings

Within the scope of **copyright information**, 3 of the books are written by an author while 4 of them are edited books. Moreover, it is also observed that the analyzed 7 books were published by 4 different publishing houses and most of them (4 books) were published by the same publishing house.

Physical Features are examined in terms of number of pages, size, binding, paper type, cover and cover image.

Within the scope of **subject distribution** in the books, “educational administration and leadership” and “management theories” are the most frequent subjects with being included in five different books. On the other hand, the subjects which are included in four different books are management processes and school management. The subjects in other three books are “contemporary management approaches and their application to education”, “basic ethical principles and values in educational administration” and “educational policies- legal ground-administrative texts”.

As for **Content**, total 17 content strands which are determined for Educational Administration are available. Based on the findings, a coursebook including all of the 17 content strands does not exist. Subject distribution in the books vary and certain subjects are not included in more than half of the books (4 of 7 books). “Training and Employment of educational and school administrators in Turkey and in the world” is not included in any of the books. Furthermore, “Basic concepts of educational administration, basic features of educational administration, management theories and educational administration (application of management theories to

educational administration), educational administration and inspection, developments in educational administration” is covered in only one of the books. The most frequent subject matter in the examined books is “educational administration and leadership and management theories”.

Conclusion, Arguments and Suggestions: The coursebooks of Educational administration were published in publishing houses in Ankara and İstanbul. Ankara and İstanbul dominance in publishing of coursebooks is also observed in the study.

Edited books and the books with joint authors instead of single author are increasing. Academic and financial issues have an impact upon the increase in edited books; however, finding a competent expert for the subject and multidisciplinary consistency is the source of concern. The books whose units are written by different authors results in both positive and negative consequences. The positive aspect is the fact that each subject matter is approached by the experts and those who are volunteer to deal with it. Negative aspects include absence of shared format, transition between subjects and consistency. Another negative aspect is the creation of poor quality works due to the effort to create extra work for people. In a sense, the problem is not the unit writing or edited books but preferences and “functional” work of the editor.

Suggestions: the coursebooks on Educational Administration may be analyzed more extensively and detailed considering different points of view and content analysis may be included.

Key Word: educational administration, coursebook, coursebook features, coursebook content